

บันทึกข้อความ

กลุ่มช่วยอำนวยความสะดวก
เลขรับที่ 1499
วันที่ 24 มี.ค. 2568
เวลา 9:03

ส่วนราชการ กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมปศุสัตว์ โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๑๒๑๑ โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๐๖

ที่ กษ.๐๖๑๗/ ๗๖

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบการดำเนินการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของกรมปศุสัตว์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

เรียน อธิบดีกรมปศุสัตว์

ตามที่กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้สอบทานการดำเนินงานการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ และได้รายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน (ปค.๖) ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ แล้ว นั้น

ข้อสังเกต สาเหตุ ผลกระทบและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑. นโยบายและการมอบหมายหน้าที่จัดวางระบบควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรมปศุสัตว์มีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตามระบบการควบคุมภายในและมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดวางระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงไว้ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ โดยมีรองอธิบดีกรมปศุสัตว์ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานคณะทำงาน และมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

สำนักงานเลขานุการกรม รับผิดชอบรวบรวมและจัดทำรายงานผลการประเมินระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ รอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ กำหนด

กองแผนงาน รับผิดชอบรวบรวมและจัดทำแผน-ผลการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ รอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง พ.ศ.๒๕๖๒ และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กำหนด

กลุ่มตรวจสอบภายใน รับผิดชอบสอบทานการดำเนินการประเมินผลการระบบควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยต้องจัดทำรายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน (ปค.๖) จัดส่งกระทรวงเจ้าสังกัด ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กระทรวงการคลังกำหนด

สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๗ สำนักงานเลขานุการกรม กองแผนงาน และกลุ่มตรวจสอบภายใน ได้รายงานผลการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายเรียบร้อยแล้ว และเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘ ได้ร่วมประชุมหารือแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์กับกลุ่มพัฒนาระบบบริหารซึ่งจะเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ตามที่กรมฯสั่งการ โดยได้ร่วมพิจารณาร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ฉบับใหม่ขึ้นเพื่อเสนอต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์พิจารณาแต่งตั้ง และกำหนดแผนการประชุมชี้แจงให้คณะกรรมการ ผู้แทนของหน่วยงานย่อยในสังกัดกรมปศุสัตว์เพื่อสื่อสารสร้างเกิดความเข้าใจเป็นไปในทิศทางเดียวกันต่อไป

๒. การดำเนินงานด้านการจัดวางและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ สำนักงานเลขาธิการกรม (สกก) ได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานย่อย ๓๔ หน่วยงาน (สำนัก กอง กลุ่มเทียบเท่ากอง สำนักงานปศุสัตว์เขต และสำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพฯ) และจัดทำรายงานการประเมินผลระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ ส่งกระทรวงเจ้าสังกัดตามกำหนด ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งจากการสอบถาม พบว่า

๑) ความพร้อมการดำเนินการ สำนักงานเลขาธิการกรมได้ประชุมชี้แจงผลการดำเนินการของปีก่อนและแนวทางการประเมินผลสำหรับปีถัดไปให้หน่วยงานย่อยทุกแห่งทราบแล้ว แต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจึงขาดความต่อเนื่อง ผู้รับผิดชอบใหม่มีประสบการณ์และความเข้าใจไม่เพียงพอจึงส่งผลกระทบต่อความถูกต้องครบถ้วนของรายงานผลการประเมินระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

๒) การดำเนินการของหน่วยงานย่อย จากรายงานผลการดำเนินการ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ พบว่า

- รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (ปค.๔) หน่วยงานย่อยทุกแห่งได้รายงานผลการประเมินครบทั้ง ๕ องค์ประกอบ โดยสรุปสถานการณ์และระบุหลักฐานอ้างอิง โดยมีผู้อำนวยการกอง/สำนัก หรือผู้รักษาราชการลงนาม ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด

- รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (ปค.๕) หลายหน่วยงานดำเนินการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงควบคู่กัน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานไว้ชัดเจนแต่บางแห่งคำสั่งไม่เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ยังขาดความเข้าใจ ไม่สามารถประเมินความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ระบบการควบคุมไม่เพียงพอที่จะป้องกัน/ลดระดับความเสี่ยงได้จึงพบความเสี่ยงเดิมซ้ำ ไม่ได้พิจารณาปัจจัยเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริต การทำรายงานผลการประเมินบางแห่งไม่ถูกต้องโดยเฉพาะการระบุระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จ ซึ่งตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังฯ ต้องประเมินระบบการควบคุมภายในในปัจจุบัน และกำหนดแนวทางการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในที่ต้องดำเนินการเพื่อลด/ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในปีงบประมาณต่อไป (ปีงบประมาณ ๒๕๖๘) ทั้งนี้ ได้แจ้งข้อสังเกตดังกล่าวให้สำนักงานเลขาธิการกรมทราบเบื้องต้น ก่อนจัดทำรายงานผลการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ส่งกระทรวงฯ

๓) การรายงานผลการประเมินระบบการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ ของกรมปศุสัตว์

- หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ (ปค.๑) กรมปศุสัตว์โดยสำนักงานเลขาธิการกรมได้รายงานระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ว่ามีความเพียงพอและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ได้ระบุความเสี่ยงและมาตรการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในให้สอดคล้องกับรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ (ปค.๕) ซึ่ง สกก.ควรนำความเสี่ยงของหน่วยงานย่อยมาพิจารณาทบทวนในการติดตามผลดำเนินการรอบ ๖ เดือน และปรับปรุงหนังสือรับรองฯ ปค.๑ ตามรูปแบบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

- รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (ปค.๔) กรมปศุสัตว์ประเมินครบถ้วนทั้ง ๕ องค์ประกอบ ทั้งสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล โดยด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์จะพัฒนาระบบต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ ชัดเจน ครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย

- การรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ (ปค.๕) กรมปศุสัตว์ได้รายงานผลประเมินผลการควบคุมภายในของ การกิจตามนโยบายสำคัญของกระทรวง การกิจหลักตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ และการกิจสนับสนุน (ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านกฎ ระเบียบข้อบังคับ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ) ครบถ้วน ตามประเด็นที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

๓. การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่องหลักการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กำหนด ซึ่งจากการสอบทาน พบว่า

๑) ความพร้อมในการดำเนินการ กองแผนงานได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของ กรมปศุสัตว์ไว้ตั้งแต่ กรกฎาคม ๒๕๖๖ โดยแจ้งให้หน่วยงานย่อยในสังกัดทุกแห่งทราบและดำเนินการแล้ว

๒) การดำเนินการของหน่วยงานย่อย ส่วนมากเป็นไปตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงตามกรอบและนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ แต่บางหน่วยงานไม่รายงานผลให้ครบถ้วน ไม่ได้นำคะแนนระดับความเสี่ยงก่อนจัดการความเสี่ยงมาประเมินผลค่าคะแนนระดับความเสี่ยงหลังมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงแล้ว ได้แก่ กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ และ กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ อีกทั้งผู้ดำเนินการของบางหน่วยงานขาดความเข้าใจ ขาดประสบการณ์ ทำให้การประเมินความเสี่ยงและระดับของผลกระทบ ที่อาจจะเกิดขึ้นไม่ครบถ้วน ประเมินของตนอยู่ในระดับต่ำจึงไม่กำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงไว้

๓) รายงานผลการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ กองแผนงาน ได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตามประเมินและรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และพิจารณาทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังกำหนดแล้ว โดยจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งกรณีจำแนกตามหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุน และกรณีจำแนกตามระดับความเสี่ยง (สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ)

๔. การประเมินและติดตามการดำเนินการระบบควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง พบว่า

- บุคลากรเป็นปัจจัยและกลไกสำคัญของระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการแบ่งแยกหน้าที่ที่เหมาะสมและความเคร่งครัดในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการปฏิบัติงานในโปรแกรมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบ e-Services ต่างๆ ซึ่งหน่วยงานส่วนหนึ่งยังกำกับดูแลการควบคุมรักษาสิทธิการเข้าถึงโปรแกรม/ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลในระบบไม่เคร่งครัดตามกฎหมาย ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด ผู้มีสิทธิมอบรหัสให้แก่ผู้อื่นเข้าดำเนินการในระบบแทนผู้อนุมัติมอบรหัสให้ผู้บันทึกข้อมูลจนทำให้ระบบสอบทานและการควบคุมไม่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานไม่สามารถทราบความผิดปกติได้อย่างทันทั่วทั้งที่ เกิดข้อผิดพลาดสะสม สิ่งที่จะเกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ที่ส่งผลต่อความถูกต้อง เชื่อถือได้ของข้อมูลและรายงานจากระบบนั้น ทำให้การพิจารณาตัดสินใจหรือวางแผนผิดพลาดเกิดความเสียหายต่อทางราชการ และ/หรือเป็นช่องโหว่ที่นำไปสู่การทุจริตได้

- หน่วยงานย่อยหลายแห่งรายงานความเสี่ยงที่พบเกี่ยวกับภารกิจ โครงการหรือกิจกรรมสำคัญเดียวกัน ไว้หลายประเด็น เช่น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการ ธคก. การควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ การตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม/โรงงาน/โรงฆ่า การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตปศุสัตว์ เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก อาจไม่ได้รับทราบและรวบรวมนำประเด็นความเสี่ยงที่พบในต่างพื้นที่หรือต่างหน่วยงานมาบูรณาการเพื่อวิเคราะห์หาแนวทางการจัดวาง/ปรับปรุงระบบการควบคุมภายในหรือมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงร่วมกัน

- สำนัก/กองส่วนหนึ่งไม่ได้พิจารณาถึงความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริต ซึ่งหากเกิดการทุจริตขึ้นจะมีผลกระทบและความเสียหายต่อทั้งส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก

- สำนัก/กองบางแห่ง ได้แก่ สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์ และสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ (กิจกรรมเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี) ได้จัดฝึกอบรมประชุมสัมมนาโดยมีหัวข้อ “การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง” เพื่อสื่อสารสร้างความเข้าใจให้บุคลากรเห็นถึงความสำคัญของการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงและเสริมสร้างให้เกิดพฤติกรรมที่ตระหนักถึงความเสี่ยงที่จะทำให้ดำเนินการตามภารกิจ งาน โครงการ หรือกิจกรรมไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ รวมทั้ง ตระหนักถึงจุดอ่อนหรือโอกาสที่จะเกิดการทุจริต แต่สำนัก/กองที่มีหน่วยงานในสังกัดที่ตั้งในส่วนภูมิภาคบางแห่งยังไม่ได้นำจุดอ่อนหรือความเสี่ยงที่พบในหน่วยงานในสังกัดมาร่วมพิจารณาประเมินระบบการควบคุมภายใน/แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

สาเหตุและผลกระทบ การไม่ได้ดำเนินการโดยคณะกรรมการอย่างเป็นรูปธรรม การเปลี่ยนผู้รับผิดชอบโดยไม่ส่งมอบสอนงานทำให้การดำเนินการขาดความต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีความรู้ความเข้าใจภารกิจ งาน โครงการ สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน รวมทั้งข้อมูลความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรไม่เพียงพอจึงไม่สามารถประเมินความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายในและแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงได้ครบถ้วนเหมาะสมต่อการป้องกันความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ อาจมีปัจจัยเสี่ยงหรือความเสี่ยงสำคัญที่ไม่ได้นำมาพิจารณาอย่างเพียงพอซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการประเมินผลและการรายงานผลในภาพรวมของกรมปศุสัตว์ได้

ข้อเสนอแนะ เพื่อการดำเนินการควบคุมภายในและ การบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์เกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังต่อไปนี้

- ระบบการควบคุมภายในเป็นวิธีจัดการ/ตอบสนองความเสี่ยงแบบ “ลด/ควบคุม (Reduction)” ซึ่งกฎระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการได้กำหนดหลักเกณฑ์การมอบหมายงาน การแบ่งแยกหน้าที่ การสอบทานงานไว้แล้วอย่างชัดเจน ทั้งการตรวจสอบก่อนอนุมัติ การตรวจสอบตามรอบประจำวัน ประจำเดือน และประจำปี ซึ่งถือเป็นกระบวนการ/มาตรการที่สอดแทรกไว้ในการปฏิบัติงานตามปกติอย่างรัดกุม ดังนั้น หัวหน้าหน่วยงานย่อยทุกแห่ง ต้องกำกับดูแลและเน้นย้ำบุคลากรให้ปฏิบัติงานตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติ.กรม รวมทั้ง แนวทางปฏิบัติที่ทางราชการกำหนดอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ตระหนักถึงความเสี่ยง (Risk-aware Behavior) และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานตามภารกิจ งาน โครงการที่ได้รับมอบหมายได้มากยิ่งขึ้น

- หน่วยงานย่อยในสังกัดกรมปศุสัตว์ทุกแห่ง ต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและบริหารจัดการความเสี่ยงให้ชัดเจน ควรพิจารณาคัดเลือกผู้มีความรู้ ประสบการณ์ เข้าใจในภารกิจ กิจกรรม งานโครงการของหน่วยงาน รวมทั้ง หลักเกณฑ์และแนวทางการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการดังกล่าวให้บรรลุผลสำเร็จ

- สำนัก/กองที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบภารกิจ งาน โครงการสำคัญควรนำความเสี่ยงที่หน่วยงานอื่นซึ่งมีส่วนร่วมดำเนินการพบมาร่วมพิจารณาทบทวนความเสี่ยงและปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน/มาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับภารกิจ งาน โครงการนั้นด้วยเพื่อให้การประเมินแนวทางการควบคุมภายในหรือมาตรการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดมีความครอบคลุม

- สำนัก/กองที่มีหน่วยงานในสังกัดที่ตั้งในส่วนภูมิภาคที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานภารกิจหลักของสำนัก/กองต้นสังกัด ควรมีการติดตามสังเกตการณ์การดำเนินการตามระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการควบคุมให้ปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในและมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างทั่วทั้งองค์กรและให้เป็นส่วนหนึ่งการดำเนินการตามภารกิจ งาน โครงการที่รับผิดชอบอย่างเป็นรูปธรรม

- การประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง ควรให้ความสำคัญในการพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านระบบสารสนเทศและความเสี่ยงด้านการทุจริตด้วย เพื่อให้แนวทางการควบคุมภายในและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนดขึ้นจะสามารถป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงในเรื่องความปลอดภัยของระบบสารสนเทศโดยเฉพาะระบบสารสนเทศด้านการเงิน ด้านข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมั่นคงของประเทศ และเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตซึ่งไม่สามารถยอมรับได้ในทุกกรณี

- ระบบการควบคุมภายในและมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยง ต้องเป็นกระบวนการซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Routine Processes) ดังนั้น หน่วยงานย่อยทุกแห่งต้องกำกับดูแลการปฏิบัติตามระบบ/มาตรการที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ต้องติดตามการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในและมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้สามารถป้องกัน/ลดความเสี่ยงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการตามภารกิจ งาน โครงการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเพื่อระงับยับยั้ง/ป้องกัน ความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อส่วนราชการได้อย่างเพียงพอ

- กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ซึ่งได้รับมอบหมายจากกรมปศุสัตว์ให้ดำเนินการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ ควรเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง และกรณีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ ให้กลุ่มพัฒนาระบบบริหารและสำนักงานเลขานุการกรม พิจารณาทบทวนรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ตามข้อสังเกตข้างต้น เพื่อรายงานผลการติดตามการดำเนินการของกรมปศุสัตว์รอบ ๖ เดือนถูกต้องเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบโปรดสั่งการ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะตามรายงานผลการสอบทานฉบับสมบูรณ์ที่แนบมาพร้อมนี้

(นางสาวธารรัตน์ มุลิกา)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน

- ทราบ

- ดำเนินการตามเสนอ

24 มี.ค. 2568

(นายสมชวน รัตนมังคลานนท์)

อธิบดีกรมปศุสัตว์

**รายงานผลการสอบทานการดำเนินการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของกรมปศุสัตว์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘**

กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการประเมินผลระบบการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงาน พ.ศ.๒๕๖๑ และได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยกรมปศุสัตว์ได้ให้ความสำคัญและเน้นย้ำหน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์ให้ดำเนินการตามระบบควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อมุ่งหวังให้การดำเนินงานตามภารกิจ งานโครงการต่างๆในความรับผิดชอบของกรมปศุสัตว์เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และมีระบบการควบคุมภายในและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม สามารถลดความเสี่ยง ข้อผิดพลาดหรือความเสียหาย รวมทั้ง ความเสี่ยงการทุจริตได้อย่างเพียงพอ ซึ่งกลุ่มตรวจสอบภายในได้ดำเนินการสอบทานการดำเนินการประเมินผลระบบการควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ และได้จัดส่งรายงานผลการสอบทานการประเมินผลระบบการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ (แบบ ปค.๖) ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง กำหนดเรียบร้อยแล้ว โดยการดำเนินการสอบทานดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ ขอบเขตและวิธีการสอบทาน ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การตรวจสอบ : เพื่อสอบทานการดำเนินการจัดวางและประเมินผลระบบควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์และของหน่วยงานย่อยในสังกัดส่วนกลางตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และเพื่อทราบปัญหาอุปสรรค พร้อมให้ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการดังกล่าว

ขอบเขตและวิธีการตรวจสอบ : สอบทานหนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน ระดับหน่วยงานของรัฐ (แบบ ปค.๑) รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๕) สำหรับระยะเวลาสิ้นสุด ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ของกรมปศุสัตว์ และของหน่วยงานย่อยส่วนกลาง และส่วนกลางที่ตั้งในส่วนภูมิภาค รวม ๓๔ หน่วยงาน (สำนัก กอง กลุ่มเทียบเท่ากอง สำนักงานปศุสัตว์ กรุงเทพมหานคร และสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑-๙) ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงาน พ.ศ.๒๕๖๑ และสอบทานรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ตามหนังสือที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ รวมทั้ง หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น คำสั่งแต่งตั้งมอบหมายคณะทำงาน/คณะกรรมการฯของหน่วยงานย่อย รายงานผลการตรวจสอบภายในในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๗ และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหรือประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะผู้สอบทาน

๑. นางสาวธารรัตน์ มุลิกา	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน
๒. นางสาวกริมา สุวรรณพงศ์	นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ
๓. นางสาวสุมิตรา บุญฤทธิ์	นักวิชาการตรวจสอบภายใน

ระยะเวลาในการสอบทาน : พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๖๗ และ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ข้อสังเกตจากการสอบทาน

๑. นโยบายและการมอบหมายหน้าที่จัดวางระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรมปศุสัตว์มีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตามระบบการควบคุมภายในและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดวางระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงไว้ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ตามคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ ๖๓๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยมอบหมายให้รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานคณะทำงาน กลุ่มตรวจสอบภายในและกลุ่มพัฒนาระบบบริหารเป็นที่ปรึกษา สำนักงานเลขานุการกรมและกองแผนงานเป็นเลขานุการคณะทำงาน และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

สำนักงานเลขานุการกรม รับผิดชอบรวบรวมรายงานการประเมินผลการดำเนินการตามระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานย่อยส่วนกลางและส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ๓๔ หน่วยงาน (สำนัก กอง กลุ่มเทียบเท่ากอง สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพฯ และสำนักงานปศุสัตว์เขต) และจัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินการตามระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ ทั้งหนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๑) รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๕) รอบ ๖ เดือน สิ้นสุด ณ ๓๑ มีนาคม และรอบ ๑๒ เดือน สิ้นสุด ณ ๓๐ กันยายน ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย มาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ กำหนด

กองแผนงาน รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการรวบรวมแผนบริหารความเสี่ยง การติดตามรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานย่อยส่วนกลาง พร้อมจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ ประจำปีรอบ ๖ เดือน สิ้นสุด ณ ๓๑ มีนาคม และรอบ ๑๒ เดือน สิ้นสุด ณ ๓๐ กันยายนของทุกปี ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐตามหนังสือที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

กลุ่มตรวจสอบภายใน รับผิดชอบสอบทานการดำเนินการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง พร้อมจัดทำรายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ (แบบ ปค.๖) ตามหลักเกณฑ์และแนวทางตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ทั้งนี้ จากการติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของกลุ่มตรวจสอบภายในตามรายงานผลการสอบทานการดำเนินงานการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ซึ่งกรมปศุสัตว์ได้สั่งการให้ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร หารือกับสำนักงานเลขานุการกรม และกองแผนงาน ถึงการปรับเปลี่ยนหน้าที่รับผิดชอบในดำเนินการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อภารกิจงานโครงการของกรมปศุสัตว์ยิ่งขึ้น ซึ่งกลุ่มพัฒนาระบบบริหารได้เริ่มดำเนินการตามที่กรมฯสั่งการในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ โดยได้มีการประชุมหารือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ร่วมกันกับสำนักงานเลขานุการกรม กองแผนงาน กองการเจ้าหน้าที่และกลุ่มตรวจสอบภายใน แล้วเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘ โดยที่ประชุมได้ร่วมพิจารณาร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ฉบับใหม่ขึ้นเพื่อเสนอต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์พิจารณาลงนามคำสั่งดังกล่าว และได้วางแผนจัดประชุมชี้แจงให้คณะกรรมการ ผู้แทนของหน่วยงานย่อยในสังกัดกรมปศุสัตว์ให้เกิดความเข้าใจเป็นไปในทิศทางเดียวกันต่อไป

๒. การดำเนินการประเมินผลและปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน

สำหรับการดำเนินงานด้านการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ซึ่งสำนักงานเลขานุการกรม รับผิดชอบดำเนินการรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินการตามระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์เสนอต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์เพื่อพิจารณาลงนามและจัดส่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยจากการสอบทานการดำเนินการตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ พบว่า

๑) ความพร้อมในการดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ สำนักงานเลขานุการกรมได้จัดประชุมชี้แจงผลการประเมินผลระบบการควบคุมภายในของปีงบประมาณ ๒๕๖๖ และได้ปรับปรุงแนวทางการประเมินผลระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ให้หน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์ กอง สำนัก กลุ่มเทียบเท่ากอง สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑-๙ และสำนักปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพฯ รวม ๓๔ หน่วยงาน รับทราบแล้วตามข้อเสนอแนะของกลุ่มตรวจสอบภายใน แต่ด้วยสำนักงานเลขานุการกรม มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการผู้รับผิดชอบใหม่มีประสบการณ์และความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ของการดำเนินการไม่เพียงพอ ส่งผลกระทบต่อความถูกต้องครบถ้วนของรายงานผลการประเมินระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ที่จัดส่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เจ้าสังกัดได้

๒) การดำเนินการของหน่วยงานย่อย สำนัก กอง กลุ่มเทียบเท่ากอง สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพฯและสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑-๙ รวม ๓๔ หน่วยงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานย่อยส่วนกลางในสังกัดกรมปศุสัตว์ได้จัดส่ง รายงานการประเมินผลการควบคุมภายในรอบ ๖ เดือน และรอบ ๑๒ เดือน ให้สำนักงานเลขานุการกรม ครบถ้วนทุกหน่วยงาน โดยมีข้อสังเกตจากการสอบทานรายงานของหน่วยงานย่อย ดังนี้

๒.๑) รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (ปค.๔) ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

หลักเกณฑ์ : ตามที่หน่วยงานของรัฐได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน การควบคุมภายในจะเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้หน่วยงานสามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้พิจารณาองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานที่ส่งผลให้มีการนำการควบคุมภายในมาปฏิบัติทั่วทั้งหน่วยงานของรัฐ

๒) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องและเป็นประจำ เพื่อระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน กำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอกและภารกิจภายในทั้งหมดที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

๓) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) เป็นการปฏิบัติที่กำหนดไว้ในนโยบายและกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามคำสั่งการของฝ่ายบริหารจะลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์กิจกรรมการควบคุมควรได้รับการนำไปปฏิบัติทั่วทุกระดับของหน่วยงาน ในกระบวนการปฏิบัติงานหรือขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ รวมทั้ง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน

๔) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication) เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้มีการดำเนินการตามการควบคุมภายในที่กำหนด เพื่อสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานรัฐ การสื่อสารทั้งภายในและภายนอก และเป็นช่องทางให้ทราบถึงระบบสารสนเทศที่สำคัญในการควบคุมการดำเนินงานและหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความรับผิดชอบและความสำคัญของการควบคุมภายในต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

๕) กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring Activities) เป็นการประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน ประเมินเป็นรายครั้ง หรือ ใช้ทั้งสองวิธีร่วมกัน เพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามหลักการในแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายใน กรณีพบประเด็นที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานให้รายงานฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแลอย่างทั่วถึง

ข้อตรวจพบ ข้อสังเกต : หน่วยงานย่อยทั้ง ๓๔ หน่วยงาน ได้รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ครบทั้ง ๕ องค์ประกอบ ทั้งสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุมสารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล โดยส่วนมากได้อธิบายสรุปสถานการณ์ที่ประเมินพบ พร้อมระบุเอกสารหลักฐานอ้างอิง โดยมีผู้อำนวยการกอง/สำนัก หรือผู้รักษาราชการลงนาม ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด

๒.๒) รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๕) ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

หลักเกณฑ์: รายงานดังกล่าวเป็นการรายงานผลการประเมินระบบการควบคุมภายในของงาน กิจกรรมโครงการตามภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐ ภารกิจตามแผนการดำเนินการและภารกิจอื่นๆที่สำคัญในความรับผิดชอบของหน่วยงาน พร้อมวัตถุประสงค์ของกิจกรรม งาน โครงการว่ามีประเด็นความเสี่ยงและการควบคุมภายในในช่วงปีที่ผ่านมาอย่างไร ระบบการควบคุมภายในนั้นยังคงเหมาะสมเพียงพอที่จะควบคุมความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพหรือไม่ โดยประเมินผลเพื่อให้สามารถทราบได้ว่า ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ยังคงมีความเสี่ยงใดปรากฏอยู่ ระดับใด ระบบการควบคุมภายในใดจำเป็นต้องมีเพื่อควบคุมระดับความเสี่ยงนั้น โดยระบุผู้รับผิดชอบและระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จในช่วงปีงบประมาณถัดไปให้ชัดเจน

สำนักงานเลขาธิการกรม ได้กำหนดให้มีการประเมินระบบการควบคุมภายในที่สอดคล้องกับประเด็นที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด ประกอบด้วย ด้านนโยบายสำคัญของกระทรวง ด้านภารกิจหลักตามกฎหมายกระทรวง แบ่งส่วนราชการของหน่วยงาน และภารกิจด้านสนับสนุน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการเงินและทรัพย์สิน ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อตรวจพบ ข้อสังเกต จากการสอบถามจากหลักฐานเอกสาร รายงาน และการสอบถามเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานย่อย โดยพบข้อสังเกต ดังนี้

- หน่วยงานย่อยหลายแห่งได้พยายามดำเนินการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงควบคู่กัน หลายหน่วยงานได้จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการระดับหน่วยงานย่อยเพื่อดำเนินการประเมินผลการควบคุมภายในและบริหารจัดการความเสี่ยงไว้เป็นคณะเดียวกันอย่างเป็นรูปธรรม แต่บางหน่วยงานคำสั่งไม่เป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานได้ลาออก/โอนย้ายแล้ว บางหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังตั้งแต่มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเป็นผู้รับผิดชอบ และบางหน่วยงานไม่ได้ผลักดันให้เกิดการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมเท่าที่ควรทำให้ไม่สามารถประเมินความเสี่ยงและกำหนดระบบการควบคุมภายในได้อย่างเหมาะสมเพียงพอและครอบคลุมทุกภารกิจงานโครงการ ไม่ครอบคลุมความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริตที่อาจสร้างความเสียหายให้แก่ส่วนราชการได้

- การรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในตามแบบ ปค.๕ ของหน่วยงานย่อยหลายแห่งมีข้อคลาดเคลื่อนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ไม่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของกลุ่มตรวจสอบภายในครั้งก่อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของการควบคุมภายในได้ ได้แก่

- หน่วยงานย่อยส่วนหนึ่งประเมินผลการกิจหลักและภารกิจสนับสนุนไม่ครบถ้วนทุกด้าน
- ส่วนหนึ่งระบุความเสี่ยงที่พบและแนวทางปรับปรุงเหมือนปีก่อน บางกรณีไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งอาจเกิดจากการดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่ไม่จริงจังเท่าที่ควร หรือระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้ยังไม่เพียงพอที่จะป้องกัน/ลดระดับความเสี่ยงได้จึงปรากฏความเสี่ยงดังกล่าวอีกในปีปัจจุบัน
- การกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จในการดำเนินการตามมาตรการควบคุมภายในที่วางแผนไว้ต้องกำหนดไว้ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ถัดไป แต่หลายแห่งกำหนดแล้วเสร็จ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ซึ่งสิ้นสุดแล้ว หรือไม่ได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จไว้ ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์

ทั้งนี้ ข้อสังเกตจากการสอบถามหลักฐานของหน่วยงานย่อยทั้ง ๓๔ หน่วยงานและข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการโดยเร่งด่วน กลุ่มตรวจสอบภายในได้แจ้ง สำนักงานเลขาธิการกรม ให้ทราบแล้ว ก่อนที่ สำนักงานเลขาธิการกรมจะจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ส่งกระทรวงฯ

๓) การรายงานผลการประเมินระบบการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ ของกรมปศุสัตว์

หลักเกณฑ์

๑. หลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมากที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๑๐๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

- (๑) การรับรองว่าการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด
- (๒) การประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามผล
- (๓) การประเมินผลการควบคุมภายในของภารกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือภารกิจตามแผนการดำเนินงานที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ

(๔) ความเห็นของผู้ตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการสอบทานการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ โดยให้รายงานตามแบบรายงานแนบท้ายหลักเกณฑ์ปฏิบัติ

ข้อ ๙ ให้...หน่วยงานของรัฐ...เสนอรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐตามข้อ ๘ ต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อพิจารณาลงนามและจัดส่งให้ผู้กำกับดูแลและกระทรวงเจ้าสังกัดภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือสิ้นปีปฏิทิน แล้วแต่กรณี ...

๒. ตามหนังสือที่ กษ ๐๒๒๒/ว ๑๐๓๕๕ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ สำนักปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งให้ส่วนราชการในสังกัด รายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ ภายในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗ โดยให้ประเมินและรายงานผลการประเมิน ภารกิจ โครงการ กิจกรรม ใน ๓ มิติ ดังนี้

- (๑) ภารกิจ โครงการ กิจกรรม ตามนโยบายสำคัญกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๒) ภารกิจ โครงการ กิจกรรม ตามอำนาจหน้าที่/ภารกิจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ
- (๓) ภารกิจงานด้านสนับสนุน (ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านระเบียบ

ข้อบังคับ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ)

ข้อตรวจพบ ข้อสังเกต สำนักงานเลขาธิการกรม ผู้รับผิดชอบ ได้จัดส่งรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๘ (๑)-(๓) ภายในกำหนดเวลา โดยจากการสอบทานรายงานดังกล่าว พบข้อคลาดเคลื่อนบางประเด็น ดังนี้

• หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ (แบบ ปค.๑) พบว่า กรมปศุสัตว์ได้รายงานและการรับรองว่าระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์มีความเพียงพอ ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยได้รายงานความเสี่ยงและกำหนดปรับปรุงการควบคุมภายในสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๗ แต่ไม่ได้ระบุความเสี่ยงสำคัญและมาตรการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในสำหรับการดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ไว้ ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการ ควรนำประเด็นความเสี่ยงสำคัญและระบบการควบคุมภายในตามรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานย่อยในสังกัดส่วนกลางทั้ง ๓๔ หน่วยงานมาพิจารณาทบทวนในการติดตามผลรอบ ๖ เดือน เพื่อปรับปรุงหนังสือรับรองฯ ปค.๑ ดังกล่าวให้สอดคล้องกับรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ ตาม ปค.๕ และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

- การรายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔) กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในครบถ้วนทั้ง ๕ องค์ประกอบ ทั้งทางด้านสภาพแวดล้อมด้านการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การบริหารและการปฏิบัติงานตามนโยบายประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะด้านกิจกรรมการควบคุมและด้านสารสนเทศและการสื่อสารที่กรมปศุสัตว์จะดำเนินการพัฒนาระบบต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ ชัดเจน ครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย

- การรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ (แบบ ปค.๕) จากรายงานดังกล่าวกรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการประเมินผลตามประเด็นที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยภารกิจ โครงการ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงและต้องปรับปรุงการควบคุมภายในในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๘ เพื่อป้องกัน/ลดความเสี่ยง ดังนี้

(๑) ภารกิจตามนโยบายสำคัญของกระทรวง ๕ โครงการ/กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการธนาคารโคกระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ และโครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน (การส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่) โดยกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ และกิจกรรมตั้งจุดตรวจจุดสกัด ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์/ซากสัตว์ โดย กองสารวัตรและกักกันสัตว์

(๒) ภารกิจหลักตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ ๑๒ โครงการ/กิจกรรม

- ด้านสุขภาพสัตว์ ๔ โครงการ/กิจกรรม ประกอบด้วย โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร และโครงการสัตว์ปลอดโรคคนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า โดยสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กิจกรรมการเก็บ/ส่งตัวอย่างของการชันสูตรโรคสัตว์โดยสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ และผลผลิตพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์ (ผลิตวัคซีนป้องกันโรคสัตว์) โดยสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์

- ด้านมาตรฐานปศุสัตว์ ๖ โครงการ/กิจกรรม ประกอบด้วย โครงการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม โครงการตรวจสอบโรงฆ่าและแปรรูปเพื่อการส่งออก โครงการตรวจรับรองมาตรฐาน GMP โรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ โครงการตรวจรับรองโรงงานผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก โครงการตรวจรับรองมาตรฐานฮาลาลของสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ และการตรวจรับรองแหล่งผลิต ณ ประเทศต้นทาง ของกองควบคุมอาหารและยาสัตว์

- ด้านการผลิตและส่งเสริม ๒ โครงการ/กิจกรรม ประกอบด้วย โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรความหลากหลายชีวภาพด้านปศุสัตว์ (การจำแนกสายพันธุ์สัตว์พื้นเมืองประจำถิ่นด้วยเทคนิคชีวโมเลกุล) โดยสำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ และกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์โดยกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

(๓) ภารกิจสนับสนุน ประเด็นที่ยังมีความเสี่ยงและปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน ได้แก่

- ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล: การฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถด้านทักษะดิจิทัล ความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบเพิ่มขึ้น โดยกองการเจ้าหน้าที่

- ด้านระเบียบข้อบังคับ : การปรับปรุงแก้ไข ระเบียบ ประกาศ คำสั่งกรมปศุสัตว์ และการดำเนินงานด้านคดีแพ่งของกรมปศุสัตว์ โดยสำนักกฎหมาย

- ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ : ความปลอดภัยด้านงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติและจัดทำรายงานด้านการปศุสัตว์ โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ทั้งนี้ สำหรับด้านงบประมาณ ไม่พบการรายงานผลประเด็นความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในที่ต้องมีการปรับปรุงหรือดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๓. การดำเนินการด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง

จากการสอบทานการดำเนินการด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่องหลักการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ตาม หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ พบว่า

๑) ด้านความพร้อมในการดำเนินการ กองแผนงาน ได้เตรียมความพร้อมในการดำเนินการของ หน่วยงานย่อยในสังกัดกรมปศุสัตว์โดยได้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์: หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรโดยประกาศใช้ตั้งแต่ กรกฎาคม ๒๕๖๖ โดยได้แจ้งคู่มือ/แนวปฏิบัติดังกล่าวให้ หน่วยงานย่อยในสังกัดทุกแห่งทราบและดำเนินการสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๗ แล้ว

๒) รายงานผลการดำเนินการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานย่อย กองแผนงานได้แจ้งให้หน่วยงาน ย่อยส่วนกลางในสังกัดกรมปศุสัตว์จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ และรายงานผลการ ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงรอบ ๖ เดือน เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๗ และ รายงานรอบ ๑๒ เดือน แล้ว เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ตามแสดงกรอบแนวทาง นโยบายการดำเนินการ แบบรายงานแผนบริหารความเสี่ยง และ แบบรายงานผลการติดตามการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ไว้อย่างชัดเจน ดังนี้

(๑) กรอบดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมปศุสัตว์ โดยกองแผนงานกำหนดให้หน่วยงานย่อย ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงของผลผลิต/กิจกรรม/โครงการตามแผนการดำเนินการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ไปพลางก่อน และแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ของกรมปศุสัตว์ โดย

- หน่วยงานหลัก ให้วิเคราะห์กิจกรรมรองทุกกิจกรรมที่รับผิดชอบภายใต้ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม
- สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑-๙ สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพฯ ให้พิจารณากิจกรรมรองที่ดำเนินการ ในพื้นที่ภายใต้ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม
- หน่วยงานสนับสนุน ให้พิจารณาคัดเลือกภารกิจที่ดำเนินการภายในหน่วยงานมาวิเคราะห์และ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน

(๒) นโยบายการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร กรมปศุสัตว์กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงไว้ ๔ ด้าน คือ ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) ด้านการเงิน (Financial Risk) ด้าน การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk)

(๓) แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง กรมปศุสัตว์ได้กำหนดแบบฟอร์มให้หน่วยงานย่อย รายงาน แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ระบุรายละเอียด ตั้งแต่ ชื่อผลผลิต/โครงการ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย ชื่อกิจกรรม ความเสี่ยง ประเภทความเสี่ยง (S O F C) ประเมินความเสี่ยง (ระดับโอกาส ระดับผลกระทบ และระดับความเสี่ยง) กลยุทธ์การจัดการกับความเสี่ยง แนวทางการจัดการความเสี่ยง ระยะเวลาดำเนินการ เป้าหมาย/ผลลัพธ์หลัง การจัดการความเสี่ยง งบประมาณโครงการ และชื่อผู้รายงาน โดย แยกแบบฟอร์มสำหรับหน่วยงานหลัก สำนักงาน ปศุสัตว์เขต ๑-๙ และสำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพฯ และ สำหรับหน่วยงานสนับสนุนไว้ชัดเจน

(๔) รายงานผลการติดตามการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งจะแสดงรายละเอียด ชื่อผลผลิต/โครงการ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย ชื่อกิจกรรม ความเสี่ยง แนวทางการจัดการความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง (ก่อนและหลังการจัดการความเสี่ยง) ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ แนวทางการจัดการความเสี่ยงที่เหลือและชื่อผู้รายงาน โดยแยกแบบฟอร์มสำหรับหน่วยงานหลัก สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑-๙ และสำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพฯ และ แบบฟอร์มสำหรับหน่วยงานสนับสนุนไว้แล้วอย่างชัดเจน

จากการสอบทานจากหลักฐานเอกสาร รายงาน และการสอบถามเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พบว่า

- หน่วยงานย่อยทั้ง ๓๔ หน่วยงาน ได้จัดส่งแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์และรายงานผลการดำเนินการรอบ ๖ เดือน ๑๒ เดือน ตามแบบฟอร์มที่กำหนดแล้ว แต่บางหน่วยงานไม่ได้รายงานผลให้ครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่กำหนด ไม่ได้นำค่าคะแนนระดับความเสี่ยงก่อนจัดการความเสี่ยงมาจัดทำรายงาน/ประเมินผลค่าคะแนนระดับความเสี่ยงภายหลังจากมีมาตรการควบคุมหรือการบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ว ได้แก่ กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ และ กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

- ผู้ดำเนินการของหน่วยงานย่อยบางแห่งขาดความรู้ความเข้าใจ เพราะเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบใหม่ ขาดประสบการณ์ ทำให้การประเมินความระดับความเสี่ยงและระดับของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นไม่ครบถ้วนส่วนมากจะประเมินกิจกรรมที่ตนรับผิดชอบว่ามีความเสี่ยงต่ำจึงไม่กำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงไว้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามภารกิจนั้นและภาพรวมของกรมปศุสัตว์ที่อาจคลาดเคลื่อนหรือไม่ครบถ้วนได้

๓) รายงานผลการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์

๓.๑) กรมปศุสัตว์ โดยกองแผนงาน ได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตามประเมินและรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และพิจารณาทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕ หน้าที่ผู้รับผิดชอบ โดยดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ตั้งแต่ การวิเคราะห์องค์กร การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง การติดตามและทบทวน การสื่อสารและการรายงาน ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ที่กำหนดแล้ว

๓.๒) กองแผนงานได้จัดทำแผนและรายงานผลการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ เรียบร้อยแล้ว ดังนี้

(๑) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งจำแนกตามหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุน

(๑.๑) หน่วยงานหลัก สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพฯ และสำนักงานปศุสัตว์เขต มีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง รวม ๑๕๓ เรื่อง ประกอบด้วย

- แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓๕ เรื่อง
- แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า ๘๔ เรื่อง
- แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม ๑๗ เรื่อง
- แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ๑๓ เรื่อง
- แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๔ เรื่อง

(๑.๒) หน่วยงานสนับสนุนที่มีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ๑๗ ประเด็น ๔๐ เรื่อง ประกอบด้วยประเด็นด้านการบริหารงบประมาณ การพัสดุ การเงิน การบัญชีของกรมปศุสัตว์ (๘ เรื่อง) ด้านการใช้เงินกองทุนสวัสดิการกรมปศุสัตว์ (๔ เรื่อง) การประเมินบุคคลและผลงานประเภทวิชาการ (๕ เรื่อง) การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ (๒ เรื่อง) การรายงานผลการดำเนินการและผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSER) (๑ เรื่อง) การพิจารณาการขอใช้เงินเหลือจ่าย (งบลงทุน) (๑ เรื่อง) การติดตามผลการดำเนินงานในระบบบริหารการปฏิบัติงาน (e-Operation) /การรายงานผลการดำเนินงานของกรมปศุสัตว์ (๒ เรื่อง) การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดทำแผน/คู่มือการบริหารความเสี่ยง (๑ เรื่อง) การพัฒนาระบบราชการกรมปศุสัตว์ (๒ เรื่อง) การดำเนินการเกี่ยวกับงานวิเทศสัมพันธ์ของกรมปศุสัตว์ (๑ เรื่อง) การบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรม (๑ เรื่อง) การตรวจสอบหรือสอบทานการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์ (๔ เรื่อง) การปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของกรมปศุสัตว์ (๑ เรื่อง) การดำเนินคดีปกครองและคดีแพ่งของกรมปศุสัตว์ (๒ เรื่อง) และ การจัดทำค่าของงบประมาณให้แก่หน่วยงานในส่วนภูมิภาค (๕ เรื่อง)

(๒) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงตามระดับความเสี่ยง ซึ่งแบ่งเป็น ๔ ระดับ คือ ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) สูง (High) ปานกลาง (Medium) และ ต่ำ (Low) จำนวน ๑๙๓ เรื่อง ประกอบด้วย

(๒.๑) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) เป็นความเสี่ยงที่โอกาสเกิดขึ้นบ่อยมาก ผลกระทบรุนแรงมาก ต้องจัดการความเสี่ยงให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที ๑ เรื่อง ได้แก่ ความเสี่ยงภายใต้แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ผลผลิตพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์ กิจกรรมจัดการสวัสดิภาพสัตว์ (กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ) โดยความเสี่ยงสำคัญที่ได้รายงานไว้ คือ ความไม่ชัดเจนในข้อกำหนด การขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และความคิดเห็นที่ต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่และองค์กรสวัสดิภาพสัตว์

(๒.๒) ระดับความเสี่ยงสูง (High) เป็นความเสี่ยงที่โอกาสเกิดขึ้นบ่อยผลกระทบรุนแรงสามารถยอมรับความเสี่ยงได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ๑๑ เรื่อง เป็นความเสี่ยงของหน่วยงานสนับสนุน ๓ เรื่อง และหน่วยงานตามภารกิจโครงการหลัก ๘ เรื่อง ได้แก่ ความเสี่ยงแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ผลผลิตพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์ กิจกรรมเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและชันสูตรโรคสัตว์ ๔ เรื่อง ซึ่งเป็นของสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ ๓ เรื่อง และ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๗ จำนวน ๑ เรื่อง

(๒.๓) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) เป็นความเสี่ยงที่โอกาสเกิดค่อนข้างบ่อยผลกระทบรุนแรง ระดับความเสี่ยงพอยอมรับได้ แต่ต้องควบคุมไม่ให้ความเสี่ยงไปอยู่ระดับที่ยอมรับไม่ได้ ๔๔ เรื่อง

(๒.๔) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) เป็นความเสี่ยงที่โอกาสเกิดน้อย ผลกระทบไม่รุนแรง ระดับความเสี่ยงยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่ม จำนวน ๑๓๓ เรื่อง

ทั้งนี้ พบประเด็นที่มีความเสี่ยงเดิมในระดับต่ำแต่ไม่ได้รายงานผลการประเมินค่าคะแนนระดับความเสี่ยงหลังการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ รวม ๔ เรื่อง ได้แก่ ความเสี่ยงภายใต้โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ๑ เรื่อง (กองส่งเสริมและพัฒนากิจการปศุสัตว์) ความเสี่ยงภายใต้โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ๑ เรื่อง (กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ) และ ความเสี่ยงภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น กิจกรรมยกระดับคุณค่าและนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าให้แก่ผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งที่เป็นอัตลักษณ์พื้นถิ่น ๒ เรื่อง (กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์)

๔. การประเมินและการติดตามการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง

จากการสอบทานการดำเนินการด้านการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานย่อย (สำนัก/กอง สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพฯ) รวม ๓๔ หน่วยงาน รวมถึง การตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบภายในในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ พบว่า

- บุคลากรเป็นปัจจัยและกลไกสำคัญของระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึง การแบ่งแยกหน้าที่ที่เหมาะสมและความเคร่งครัดในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกรณีการปฏิบัติงานในโปรแกรมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบ e-Services ต่างๆ ซึ่งพบหน่วยงานส่วนหนึ่งให้การกำกับดูแล ควบคุมรักษาสิทธิการเข้าถึงโปรแกรม/ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลในระบบไม่เคร่งครัด ตามกฎ ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด ผู้มีสิทธิมอบรหัสการเข้าถึงให้แก่ผู้อื่นเข้าดำเนินการในระบบแทน ผู้อนุมัติมอบรหัสการเข้าถึงระบบให้ผู้บันทึกข้อมูลทำให้ขาดการสอบทานและทำให้ระบบการควบคุมที่จัดวางไว้ไม่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานไม่สามารถทราบถึงความผิดปกติได้อย่างทันทั่วทั้งจนเกิดข้อผิดพลาดสะสมยากต่อการแก้ไข เสี่ยงที่จะเกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ซึ่งส่งผลกระทบต่อความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูลและรายงานจากโปรแกรมหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น หากข้อมูล/รายงานจากระบบไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้องจะทำให้การพิจารณาตัดสินใจหรือวางแผนผิดพลาด เกิดความเสียหายต่อราชการ และการกระทำที่ทำให้ระบบการสอบทานไม่สามารถดำเนินการได้ถือเป็นช่องโหว่ที่นำไปสู่การทุจริต

- หน่วยงานย่อยหลายแห่งได้รายงานประเด็นความเสี่ยงที่พบเกี่ยวกับการกิจ โครงการ หรือกิจกรรมเดียวกันไว้หลายประเด็น และส่วนมากเป็นภารกิจ โครงการหรือกิจกรรมสำคัญเพราะมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องร่วมกัน เช่น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการธนาคารโคกระบือฯ โครงการด้านการควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ โครงการเกี่ยวกับการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม/โรงงาน/โรงฆ่า โครงการด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตปศุสัตว์ เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการ/กิจกรรมนั้น อาจไม่ได้รับทราบและรวบรวมนำประเด็นความเสี่ยงที่พบในต่างพื้นที่หรือต่างหน่วยงานมาบูรณาการเพื่อวิเคราะห์หาแนวทางการจัดวาง/ปรับปรุงระบบการควบคุมภายในหรือมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงร่วมกัน

- สำนัก/กองส่วนหนึ่งไม่ได้พิจารณาถึงความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริตซึ่งหากเกิดการทุจริตขึ้นจะมีผลกระทบและความเสียหายต่อทั้งส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก

- หน่วยงานย่อยบางแห่ง ได้แก่ สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ และสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ (กิจกรรมเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี) ได้จัดให้มีการฝึกอบรมประชุมสัมมนาโดยมีหัวข้อเกี่ยวกับ “การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง” ด้วยเพื่อสื่อสารให้บุคลากรในสังกัดเกิดความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง เสริมสร้างให้บุคลากรเกิดพฤติกรรมที่ตระหนักถึงความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน และจุดอ่อนหรือโอกาสที่จะเกิดการทุจริต เพื่อให้การดำเนินการตามภารกิจงาน โครงการ หรือกิจกรรมสำคัญอยู่ในความรับผิดชอบสามารถบรรลุผลได้ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล แต่ยังมีสำนัก/กองที่มีหน่วยงานในสังกัดที่ตั้งในส่วนภูมิภาคบางแห่งยังไม่ได้นำจุดอ่อน/ความเสี่ยงที่พบในหน่วยงานในสังกัดมาพิจารณาประเมินระบบการควบคุมภายในและแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงร่วมกัน

สาเหตุและผลกระทบ

- การไม่ได้ดำเนินการโดยคณะทำงานอย่างเป็นรูปธรรมของบางหน่วยงาน การเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบโดยไม่ได้ส่งมอบสอนงานจากผู้รับผิดชอบเดิมทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายยังมีความรู้ความเข้าใจภารกิจ งาน โครงการ สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน รวมทั้งข้อมูลความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่จะส่งผลกระทบต่องค์กรไม่เพียงพอจึงไม่สามารถประเมินความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายในและแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมต่อการป้องกันความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

- การประเมินระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานย่อยที่ไม่ถูกต้อง ครบถ้วนไม่เหมาะสมเพียงพอจะส่งผลกระทบต่อการประเมินผลและการรายงานผลในภาพรวมของกรมปศุสัตว์ คลาดเคลื่อน อาจมีปัจจัยเสี่ยงหรือความเสี่ยงที่ไม่ได้นำมาพิจารณาจัดทำระบบการควบคุมภายในหรือกำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยงไว้ให้ครบถ้วนเพียงพอ ซึ่งหากเกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจ/โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงาน และส่วนราชการกรมปศุสัตว์ได้

ข้อเสนอแนะ

เพื่อการดำเนินการควบคุมภายในและ การบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์เกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- ระบบการควบคุมภายในถือเป็นวิธีจัดการ/ตอบสนองความเสี่ยงด้วยการ “การลด/ควบคุม (Reduction)” เพื่อลดโอกาสและ/หรือผลกระทบจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการได้กำหนดหลักเกณฑ์การมอบหมายงาน การแบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบและสอบทานไว้อย่างชัดเจนโดยให้มีระบบการตรวจสอบก่อนการอนุมัติ การตรวจสอบตามรอบประจำวัน ประจำเดือน และประจำปี ซึ่งถือเป็นกระบวนการ/มาตรการที่สอดแทรกไว้ใน การปฏิบัติงานตามปกติอย่างรัดกุม ดังนั้น หัวหน้าหน่วยงานย่อยทุกแห่ง ต้อง กำกับดูแลและเน้นย้ำบุคลากรให้ปฏิบัติงานตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติ.ครม. รวมทั้ง แนวทางปฏิบัติที่ทางราชการ กำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ตระหนักถึงความเสี่ยง (Risk-aware Behavior) และเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตามภารกิจ งาน โครงการที่ได้รับมอบหมายได้มากยิ่งขึ้น

- หน่วยงานย่อยในสังกัดกรมปศุสัตว์ทุกแห่ง ต้องกำหนดให้มีคณะทำงานสำหรับดำเนินการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและบริหารจัดการความเสี่ยงไว้ให้ชัดเจน ควรพิจารณาคัดเลือกผู้มีความรู้ ประสบการณ์ มีความเข้าใจในภารกิจ กิจกรรม งานโครงการของหน่วยงาน รวมทั้ง หลักเกณฑ์และแนวทางการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนดอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการดังกล่าวของหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จ สามารถลด/ป้องกันความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นและที่จะส่งผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ งาน โครงการ หรือกิจกรรมที่หน่วยงานรับผิดชอบได้อย่างเพียงพอ

- สำนัก/กอง ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบหลักในภารกิจ งาน โครงการสำคัญ ควรนำความเสี่ยงที่หน่วยงานอื่นซึ่งมีส่วนร่วมดำเนินการในภารกิจ งาน โครงการ ดังกล่าวที่พบ มาร่วมพิจารณาทบทวนและปรับปรุงระบบการควบคุมภายในและมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับภารกิจ งาน โครงการนั้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การประเมินผลความเสี่ยงและแนวทางการควบคุมภายในหรือมาตรการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดขึ้นมีความครอบคลุม

- สำนัก/กอง ที่มีหน่วยงานในสังกัดที่ตั้งในส่วนภูมิภาคที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานภารกิจหลักของสำนัก/กองต้นสังกัด ควรจัดให้มีการติดตามสังเกตการณ์การดำเนินการตามระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการควบคุมให้มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในและมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างทั่วถึงองค์กรและให้เป็นส่วนหนึ่งการดำเนินการตามภารกิจ งาน โครงการที่รับผิดชอบอย่างเป็นรูปธรรม

- การประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง ควรให้ความสำคัญในการพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านระบบสารสนเทศและความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้แนวทางการควบคุมภายในและมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนดขึ้นจะสามารถป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงในเรื่องความปลอดภัยของระบบสารสนเทศโดยเฉพาะระบบสารสนเทศด้านการเงิน ด้านข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมั่นคงของประเทศ และเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตซึ่งไม่สามารถยอมรับได้ในทุกกรณี

- ระบบการควบคุมภายในและมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยง ต้องเป็นกระบวนการซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Routine Processes) ดังนั้น หน่วยงานย่อยทุกแห่งต้องกำกับดูแลการปฏิบัติตามระบบ/มาตรการที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ต้องติดตามการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในและมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้สามารถป้องกัน/ลดความเสี่ยงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการตามภารกิจ งาน โครงการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเพื่อระงับยับยั้ง/ป้องกัน ความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อส่วนราชการได้อย่างเพียงพอ

- กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ซึ่งกรมปศุสัตว์ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมปศุสัตว์ ควรจัดเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังกำหนด ทั้งนี้ กรณีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ ให้กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ทารีอรร่วมกับสำนักงานเลขาธิการกรม เพื่อพิจารณารายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ อีกครั้งตามข้อสั่งเกิดของกลุ่มตรวจสอบภายใน ทั้งนี้สืบรองการประเมินผลการควบคุมภายในในระดับหน่วยงานของรัฐ (ปค.๑) รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (ปค.๔) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของกรมปศุสัตว์ (ปค.๕) เพื่อให้การรายงานผลการติดตามการดำเนินการดังกล่าวในรอบ ๖ เดือน ซึ่งกรมปศุสัตว์ต้องจัดส่งรายงานผลการติดตามไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ กำหนดต่อไป

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมปศุสัตว์ (กลุ่มตรวจสอบภายใน โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ. ๑๒๑๑-๑๒๑๓)
ที่ กษ.๐๖๑๓/ ๒๕๕๐ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓
เรื่อง รายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน (แบบ ปค.๖)
ของกรมปศุสัตว์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย มาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน ตามแบบ ปค.๖ โดยให้จัดส่งให้กับกระทรวงเจ้าสังกัดภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ นั้น

กรมปศุสัตว์ โดยกลุ่มตรวจสอบภายใน ได้จัดทำรายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายในตามแบบ ปค.๖ เรียบร้อยแล้ว กรมปศุสัตว์จึงขอส่งรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐการประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามรายงานที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๕๐

(นายสมชวน รัตนมังคลานนท์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

รายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน

เรียน อธิบดีกรมปศุสัตว์

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมปศุสัตว์ ได้สอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าภารกิจของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลประสิทธิภาพ ด้านการรายงานที่เกี่ยวกับการเงินและไม่ใช้การเงินที่น่าเชื่อถือ โปร่งใส ทันเวลา รวมทั้ง ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพบว่ากรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการจัดวางและประเมินผลการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่องตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังกำหนด โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายใน ดังนี้

๑) การประเมินความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายใน หน่วยงานส่วนกลางในสังกัดกรมปศุสัตว์ส่วนมากมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดวางระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงไว้ชัดเจน แต่บางหน่วยงานคำสั่งไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ได้ผลักดันให้เกิดการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมเท่าที่ควรทำให้ไม่สามารถประเมินความเสี่ยงและกำหนดระบบการควบคุมภายในได้อย่างเหมาะสมเพียงพอและครอบคลุมทุกภารกิจงานโครงการ ไม่ครอบคลุมถึงความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริต อีกทั้งการกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดสำหรับปีงบประมาณถัดไปไม่ถูกต้องชัดเจนซึ่งส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จของการดำเนินงานตามภารกิจกิจกรรม/โครงการได้ โดยจากการประเมินตนเองของหน่วยงานและจากการตรวจสอบพบว่าบุคลากรยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงและกลไกสำคัญของระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึง ความเหมาะสมในการแบ่งแยกหน้าที่และความเคร่งครัดจริงจังกในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยเฉพาะกรณีการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศ/โปรแกรมระบบต่างๆที่สำคัญ พบว่าส่วนหนึ่งให้การควบคุมดูแลรักษาสิทธิการเข้าถึงโปรแกรม/ระบบสารสนเทศและข้อมูลในระบบที่ไม่เข้มแข็งจริงจังกเท่าที่ควร ผู้ถือสิทธิอนุมัติหรือสอบทานมอบรหัสการเข้าถึงระบบให้ผู้ถือสิทธิบันทึกข้อมูลหรือผู้อื่นเข้าดำเนินการในระบบแทนจนทำให้ระบบการสอบทาน/การควบคุมที่วางไว้ไม่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานไม่สามารถทราบถึงความผิดปกติได้ทันทั่วถึง เกิดข้อผิดพลาดสะสม กระทบต่อความถูกต้องน่าเชื่อถือของการรายงานผลจากระบบสารสนเทศ/โปรแกรมระบบนั้น และอาจเป็นช่องโหว่ที่นำไปสู่การทุจริตได้

๒) ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การจัดวางระบบการควบคุมภายในและแนวการบริหารจัดการความเสี่ยงเกิดความเหมาะสม ครอบคลุมและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นทุกหน่วยงานต้องจัดให้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานที่เป็นปัจจุบัน ผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องมีความเข้าใจในบทบาท ภารกิจ กิจกรรม โครงการของหน่วยงานอย่างเพียงพอเพื่อให้สามารถจัดวาง/ประเมินระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมตามวัตถุประสงค์และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยกรณีหน่วยงานสำนัก/กอง ที่มีหน่วยงานในสังกัดในส่วนภูมิภาคต้องทบทวนและให้ความสำคัญต่อประเด็นความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดอย่างสม่ำเสมอเพราะเป็นหน่วยรับเงินงบประมาณที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานตามภารกิจ งาน โครงการ และทุกหน่วยงานต้องทบทวนคำสั่งมอบหมายหน้าที่ให้มีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนเหมาะสม มีการควบคุมและสอบทานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดจริงจังก เพื่อให้สามารถทราบถึงข้อผิดพลาดและสามารถแก้ไขปรับปรุงได้อย่างทันทั่วถึง สามารถป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจจะลุกลามจนกระทบต่อผลสำเร็จ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงานตามภารกิจ งาน โครงการ และเพื่อลดความเสี่ยงในการทุจริต ต้องกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะกรณีปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศ/โปรแกรมระบบซึ่งมีบทบาทสำคัญในยุคปัจจุบัน โดยต้องมีการปฏิบัติงานตามสิทธิและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด ต้องให้ความระมัดระวังในการเข้าถึง การบันทึกและการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ และต้องกำหนดให้มีการสอบทานความถูกต้องของข้อมูลและรายงานจากระบบอย่างสม่ำเสมอ

ลายมือชื่อ.....

(นางสาวธารรัตน์ มุลิกา)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน

วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๗